

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	другий (магістр)
Кафедра	Дизайн середовища	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Вибіркова
Спеціальність	B2 Дизайн	Семестри	1

ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТА ПОКРІВЕЛЬ, ЩО ЕКСПЛУАТУЮТЬСЯ

ОПП Дизайн архітектурно-ландшафтного середовища

2025-2026 н.р

Викладачі Шарлай Олена Василівна, кандидат архітектури, доцент кафедри
«Дизайн середовища» ХДАДМ
E-mail Helene.sharlay@gmail.com

Заняття За розкладом

Консультації

Адреса корпус 2, вул. Мистецтв 8
Телефон (057) 706-02-46 (кафедра «ДС»)

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи (тільки у робочі дні до 18-00). Умови листування:

- 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни;
- 2) в полі тексту листа позначити ПІБ студента, який звертається (анонімні листи не розглядаються);
- 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

Окрім роздруків для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення. Студент отримує повну підтримку при опрацюванні матеріалу вибіркової дисципліни та підготовки її практичної/методичної стратегії. Студент може для ознайомлення запропонувати теми для опрацювання матеріалу, пов'язаного з загальною тематикою курсу.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Свої додаткові навчальні матеріали, пошукові ескізи тощо можна запропонувати переглянути за електронною адресою. helene.sharlay@gmail.com

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет, папір для ескізування та макетування, олівець, акварельні фарби. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word, Arhcad, 3D MAX, Corel Draw, Photoshop.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета дисципліни полягає в засвоєнні студентами спеціальних знань з передпроектного аналізу, вироблення концептуальної ідеї та засобів проектування, які необхідні для їх професійної роботи та розвитку.

Дисципліна забезпечує спеціалізовані (фахові) компетентності: здатність аналізувати аналоги виконаних проектів за темою, здатність методичного опрацювання обраної теми, професійність виконання графічної подачі проектної пропозиції.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є:

- формування у студентів системи знань у сфері означеної дисципліни;
- надання їм необхідних знань та практичних навичок в формуванні авторської проектної пропозиції;
- сприяння творчому розумінню необхідності розробки мистецтвознавчих проблем та засобів вирішення питань з обраної теми проектування;
- сприяння розвитку професійних умінь з презентації результатів розробки проектної пропозиції на обрану тему.

КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ, ЯКІ МАЮТЬ БУТИ СФОРМОВАНІ В РЕЗУЛЬТАТІ ОСВОЄННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. [Стандарт вищої освіти України за [спеціальністю «Дизайн»](#) для другого (магістерського) рівня вищої освіти] Електронний ресурс. Режим доступу: <http://osvita.ua/master/spec-master/63144/>

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Заплановані результати освоєння дисципліни (компетенції)	Програмні результати навчання дисципліни
ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та розв'язувати проблеми. ЗК 3. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 5. Здатність розробляти та керувати проектами. ЗК 6. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. Додатково для освітньо-наукових програм:	ПРН 1. Генерувати ідеї для вироблення креативних дизайн-пропозицій, вибудовувати якісну та розгалужену систему комунікацій, застосовувати основні концепції візуальної комунікації у мистецькій та культурній сферах. ПРН 3. Обирати певну модель поведінки при спілкуванні з представниками інших професійних груп різного рівня. ПРН 4. Представляти результати діяльності у науковому та професійному середовищі в Україні та поза її межами. ПРН 6. Формувати проєктні складові у межах проєктних концепцій; володіти художніми та мистецькими формами соціальної відповідальності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності ФК 1. Здатність здійснювати концептуальне проєктування об'єктів дизайну з урахуванням функціональних, технічних, технологічних, екологічних та естетичних вимог (за спеціалізацією). ФК 9. Здатність створювати затребуваний на ринку та суспільно відповідальний продукт дизайну (товари і послуги). ФК 10. Вміння переконливо демонструвати споживачу привабливу культурну цінність та економічну вартість створеного креативного продукту; представляти результати діяльності у закордонному професійному середовищі.	ПРН 10. Критично опрацьовувати художньо-проєктний доробок українських і зарубіжних фахівців, застосовувати сучасні методики та технології наукового аналізу для формування авторської концепції, пошуку українського національного стилю. ПРН-15. Представляти концептуальне вирішення об'єктів дизайну засобами новітніх технологій, застосовувати прийоми графічної подачі при розв'язанні художньо-проєктних завдань (за спеціалізаціями). ПРН 18. . Планувати професійну діяльність у сфері дизайну відповідно до потреб і запитів суспільства та ринку; провадити підприємницьку діяльність у сфері дизайну.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Основна спрямованість дисципліни передбачає надання студентам необхідних навичок у висвітленні концепції проєкту озеленення інтер'єрів та покрівель, що експлуатуються. Контент дисципліни вміщує розгляд важливих питань: методологію поетапного виконання необхідних учбових завдань; творче мислення в виконанні дизайну обраного простору; основні теоретичні напрацювання, що є достатніми для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі творчої діяльності, оволодіння графічною майстерністю у створенні проєктної пропозиції та оволодіння навичками макетування. Дисципліна вивчається протягом другого семестру 1-го курсу (3 кредити ECTS, 90 навчальних годин, в тому числі 30 годин — аудиторні заняття, з них: 30 - практичні заняття та 60 годин — самостійні). Всього курс має 2 змістовні модулі та 8 тем.

Осінній семестр: 90 годин: 30 - практичні заняття, 60 — самостійні.

МОДУЛЬ 1. СВІТОВИЙ ДОСВІД ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТА ПОКРІВЕЛЬ. ОСНОВНІ ВИМОГИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ.

Змістовий модуль 1.1. Специфіка проектування озеленення інтер'єрів та покрівель. Передпроектний аналіз.

Тема 1. Вступна бесіда: «Історія виникнення озеленення покрівель. Основні переваги».

Тема 2. Технічні характеристики для вирішення інтенсивного та екстенсивного озеленення покрівель. Характеристика рослинних форм, вимоги вологості.

Тема 3. Світовий дизайнерський досвід. Збір аналогів за темою проекту.

Змістовий модуль 1.2. Розробка концептуальної ідеї вирішення дизайну обраного об'єкту. Виконання креслень.

Тема 4. Вибір асортименту рослин для вирішення інтенсивного та екстенсивного озеленення покрівель.

МОДУЛЬ 2. ПРОЄКТУВАННЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ АБО ПОКРІВЛІ.

Змістовий модуль 2.1. Передпроектний аналіз вихідної ситуації.

Тема 5. Пошукове ескізне рішення дизайну озеленення інтер'єру або покрівлі, що експлуатується.

Тема 6. Клаузура-колаж на концептуальну ідею дизайнерського рішення. Формулювання технічного завдання до проекту, розробка концепції.

Тема 7. Пошукове ескізне рішення озеленення покрівель. Пропозиція ескізу проєктної подачі та дослідницько-аналітичної частини.

Тема 8. Затвердження проєктної подачі та завершення проєктної розробки.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Теми розкриваються шляхом лекційних, практичних та самостійних занять. Лабораторні заняття не передбачені. Самостійна робота студентів спрямована на закріплення тем лекційних та практичних занять. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз у відповідності до теми власної проєктної творчої роботи. Додаткових завдань для самостійної роботи не передбачено.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзамен. Для отримання оцінки екзамену достатньо пройти рубіжні етапи контролю у формі поточних перевірок процесів практичної та самостійної роботи. Для тих студентів, які бажають покращити результат, передбачені письмові роботи з підготовки тез конференцій за обраними темами дисципліни (5 балів).

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Викладач повинен створити безпечні та комфортні умови для реалізації процесу навчання особам з особливими потребами здоров'я (в межах означеної аудиторії).

ПРАВИЛА СТУДЕНТА

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Корисні посилання: <https://zakonodavstvo.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html><https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
МОДУЛЬ 1. СВІТОВИЙ ДОСВІД ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ ТА ПОКРІВЕЛЬ. ОСНОВНІ ВИМОГИ ТА ХАРАКТЕРИСТИКИ.						

За розкладом	1	Практичні/самостійні	Вступна бесіда: «Історія виникнення озеленення покрівель. Основні переваги».	4/8	Консультації за темою	
	2	Практичні/самостійні	Технічні характеристики для вирішення інтенсивного та екстенсивного озеленення покрівель. Характеристика рослинних форм, вимоги вологості.	4/8	Консультації за темою	
	3	Практичні/самостійні	Світовий дизайнерський досвід. Збір аналогів за темою проекту.	4/8	Консультації з викладачем за темою проекту	пошукові ескізи - на заняття
	4	Практичні/самостійні	Вибір асортименту рослин для вирішення інтенсивного та екстенсивного озеленення покрівель.	4/8	Консультація за темою проекту	Пошукові ескізи - на заняття

МОДУЛЬ 2. ПРОЄКТУВАННЯ ОЗЕЛЕНЕННЯ ІНТЕР'ЄРІВ АБО ПОКРІВЛІ

	5	Практичні/самостійні	Пошукове ескізне рішення дизайну озеленення інтер'єру або покрівлі, що експлуатується.	4/7	Консультація за темою проекту	Пошукові ескізи - на заняття
	6	Практичні/самостійні	Клаузура-коллаж на концептуальну ідею дизайнерського рішення. Формулювання технічного завдання допроєкту, розробка концепції.	4/7	Консультація за темою проекту	Пошукові ескізи приносяться на заняття
	7	практичні/самостійні	Пошукове ескізне рішення озеленення покрівель. Пропозиція ескізу проєктної подачі та дослідницько-аналітичної частини.	4/7	Консультація за темою проекту	Пошукові ескізи приносяться на заняття
	8	практичні/самостійні	Затвердження проєктної подачі та завершення проєктної розробки.	2/7	Консультація за темою проекту	Пошукові ескізи - на заняття

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1-4	Поточний контроль	0–45
5-8	Поточний контроль	0–45
	Екзаменаційний перегляд	10
	Всього балів	100

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	A+ 98–100	задовільно	64–74	D
			A 95–97		60–63	E
			A- 90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C				

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали			Критерії оцінювання
	0–20	0–40	
A+	20	40	Студент в повному обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, проявив креативне мислення при виконанні завдань, логічно обґрунтував послідовність виконання необхідних завдань, професійно виконав усі етапи завдання, додатково брав участь у доповіді конференції з обраної теми.
A	17–19	37–39	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми. Графічна подача акуратна, професійна, без помилок.
A-	16	36	Студент в повному обсязі опанував матеріал теми, подача акуратна, без помилок.
B	12–15	32–35	Студент добре опанував обсяг матеріалу практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав усі поставлені завдання, але при цьому робота має незначні недоліки.
C	8–11	22–31	Студент в цілому добре опанував матеріал практичного та самостійного курсу, творчо та якісно виконав більшість поставлених завдань, але виконана робота має суттєві недоліки.
D	4–7	10–21	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має значні недоліки (відсутність концепції, творчого підходу, неякісна графічна подача проекту тощо).
E	1–3	1–9	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та самостійного курсу, вирішив в цілому основні поставлені завдання, але виконана робота має багато значних недоліків (відсутність змістовного аналізу аналогів, обґрунтування концепції завдання, помилки в обробці графічного матеріалу, несвоєчасна подача виконаної роботи на екзамен без поважної причини тощо).
	0	0	Пропуск рубіжного контролю

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за підготовку тез та виступ на конференції за темою проекту (3-5 балів).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Бойчук О. (2019). Чинник системності в інноваційному дизайні. // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. No5. С.5-11.
2. Горбунов Ю.Н., Шарлай Е.В., (2022). Сучасні тенденції формування громадських просторів // Матеріали II Міжнародній студентській науковій конференції «Формування сучасної науки: методика та практика» від 4 листопада 2022 року, Вінниця, Україна. С 392-395.
3. Кривуц С.В., Пікущий О. (2021). Дерево в сучасному дизайні середовища: традиційний та інноваційний підходи // Матеріали міжнародної науково-практичн. конференції «Topical issues of modern science, society and education». SPC “Sci- conf.com.ua”, Kharkiv, Ukraine.С.961-964
4. Пікущий А.Н., Шарлай Е.В., (2022). Основні підходи в проектуванні різних форм архітектурно-ландшафтного дизайну та організації простору // Матеріали II Міжнародній студентській науковій конференції «Формування сучасної науки: методика та практика» від 4 листопада 2022 року, Вінниця, Україна.С400-402.
5. Свірко В., Бойчук О., Голобородько, Рубцов Л. (2019). Дизайнерська діяльність: екологічне проектування. Київ, УкрНДІДЕ, ХДАДМ.
6. Шарлай О.В. Вертикальне озеленення фасадів як засіб гуманізації міського архітектурного середовища. Український мистецтвознавчий дискурс Випуск 1 Київ. «Гельветика»2025 С.218 -224
7. Шарлай О.В. Сучасні тенденції функціональної організації простору покрівель громадських споруд Тези 8 науково-практичної конференції «Комплексний підхід до модернізації науки, методи, моделі, мультидисциплінарність». Вінниця-Відень, 06.09.2024

Допоміжна література

1. Blanc P. The Vertical Garden. From nature to the city. Revised and updated. New York; London: W.W. Norton & Company, 2021: URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/http://www.yankodesign.com/2012/01/30/window-gardens/>(дата звернення 13.06. 2023 р)Organic Building: URL: <https://inhabitat.com/organic-building-in-osaka-is-clad-with-plant-filled-pockets/> (дата звернення 18.04. 2023 р)
2. Window Gardens: URL: <https://www.thegardenglove.com/diy-indoor-herb-gardens> (дата звернення 13.06. 2023 р)
3. Биологический бетон: как создать зеленую стену в экстерьере : URL: <https://www.vashsad.ua/landscape-design/architecture/articles/show/7646/> (дата звернення 13.06. 2023 г.)
4. Ткаченко Т.М. Проблеми класифікації та використання «зелених кон-струкцій» в екологізації сучасних міст // Екологічні науки: науково-практичний журнал. Київ, 2018. № 1(20). Т.2. С.21–24.
5. Шарлай О.В. (2019). Функціонально-структурний аналіз міських громадських просторів як інструмент проектування середовища // Науковий вісник будівництва, т. 98, по4, С.153-157

